

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ

НАКАЗ

06.08.2013

м. Київ

№ 696

Зареєстровано в Міністерстві юстиції України
13 серпня 2013 р. за № 1380/23912

Про затвердження Гігієнічних вимог до продуктів дитячого харчування, параметрів безпечності та окремих показників їх якості

Відповідно до підпункту 7.1 підпункту 7 пункту 4 Положення про Міністерство охорони здоров'я України, затвердженого Указом Президента України від 13 квітня 2011 року № 467, на виконання вимог підпункту 89.1.15 підпункту 89.1 пункту 89 розділу VI Національного плану дій на 2013 рік щодо впровадження Програми економічних реформ на 2010 - 2014 роки "Заможне суспільство, конкурентоспроможна економіка, ефективна держава", затвердженого Указом Президента України від 12 березня 2013 року № 128, з урахуванням директив Європейської Комісії 2006/141/ЄС від 22 грудня 2006 року "Про початкове харчування для дітей грудного віку та подальше харчування", 2006/125/ЄС від 05 грудня 2006 року "Про оброблені зернові продукти та продукти харчування для немовлят та дітей молодшого віку" та Директиви Європейського Парламенту та Ради ЄС 2009/39/ЄС від 06 травня 2009 року "Про харчові продукти, призначені для спеціального споживання"

НАКАЗУЮ:

1. Затвердити Гігієнічні вимоги до продуктів дитячого харчування, параметри безпечності та окремі показники їх якості, що додаються.
2. Управлінню громадського здоров'я (А. Григоренко) забезпечити подання цього наказу в установленому законодавством порядку на державну реєстрацію до Міністерства юстиції України.
3. Цей наказ набирає чинності через два роки з дня його офіційного опублікування.
4. Контроль за виконанням цього наказу покласти на першого заступника Міністра О. Качура.

Міністр

Р. Богатирьова

ПОГОДЖЕНО:

Національна академія
медичних наук України

В. М. Запорожан

ЗАТВЕРДЖЕНО

Наказ Міністерства охорони здоров'я
України
06.08.2013 N 696

**Гігієнічні вимоги до продуктів дитячого
харчування, параметри**

Зареєстровано
в Міністерстві юстиції України
13 серпня 2013 р. за N 1380/23912

безпеки та окремі показники їх якості

I. Загальні положення

1.1. Цими Гігієнічними вимогами встановлюються вимоги до параметрів безпеки та окремих показників якості таких продуктів дитячого харчування:

- 1) дитячих сумішей початкових та для подальшого годування;
- 2) дитячого харчування на основі злакових культур:
 - а) каш та інших злакових харчових продуктів, які розчиняються або відновлюються молоком чи іншою придатною для цієї мети рідиною (вода, сік), що має поживні речовини;
 - б) зазначених у підпункті "а" цього підпункту харчових продуктів з інгредієнтами, що мають високий вміст білка та які розчиняються або відновлюються іншою придатною для цієї мети рідиною (вода, сік), що має поживні речовини;
 - в) виробів із злакових культур, що споживаються після приготування у киплячій воді або інших придатних рідинах;
 - г) сухарів і сухого печива, що призначені для безпосереднього споживання або для споживання після подрібнення з додаванням води, молока або інших придатних рідин;
 - г) інших видів дитячого харчування (кисломолочні продукти, вироби з м'яса, птиці, риби, овочів, фруктів, бобових тощо).

1.2. Зазначені в пункті 1.1 цього розділу харчові продукти не можуть розміщуватися на ринку України, якщо вони не відповідають цим Гігієнічним вимогам.

1.3. Цими Гігієнічними вимогами встановлюються правила застосування пестицидів під час первинного виробництва продукції, що використовується для виробництва харчових продуктів, зазначених у пункті 1.1 цього розділу, та їх максимальні межі залишків. Максимальний вміст інших забруднюючих речовин у харчових продуктах, зазначених у пункті 1.1 цього розділу, встановлюється центральним органом виконавчої влади, що

забезпечує формування та реалізацію державної політики у сфері охорони здоров'я, згідно із законодавством.

1.4. Ці Гігієнічні вимоги не поширюються на функціональні харчові продукти для дитячого харчування.

1.5. У цих Гігієнічних вимогах терміни вживаються у таких значеннях:

дитячі суміші для подальшого вигодовування - дитячі харчові продукти, призначені для годування дітей грудного та раннього віку, що є основною рідкою складовою їхнього раціону під час введення відповідних продуктів прикорму в процесі поступового урізноманітнення раціону дитини;

дитячі суміші для початкового годування (далі - дитячі суміші початкові) - дитячі харчові продукти, призначені для годування дітей грудного віку протягом перших шести місяців життя, що повністю забезпечують усі фізіологічні потреби дитини в поживних речовинах і енергії;

інші види дитячого харчування - дитяче харчування, за винятком дитячих сумішей початкових та для подальшого годування, на основі злакових культур, води бутильованої для приготування дитячого харчування та/або пиття;

окремі показники якості харчового продукту - показники та/або властивості харчового продукту, що застосовуються з метою:

відокремлення традиційного харчового продукту від інших харчових продуктів;

встановлення вимог до продуктів для спеціального дієтичного споживання, дієтичних добавок;

інформування споживачів про властивості харчового продукту, в тому числі шляхом його маркування.

1.6. Інші терміни вживаються у значеннях, визначених Законами України "Про дитяче харчування", "Про безпечність та якість харчових продуктів" та Технічним регламентом щодо правил маркування харчових продуктів, затвердженим наказом Державного комітету України з питань технічного регулювання та споживчої політики від 28 жовтня 2010 року № 487, зареєстрованим у Міністерстві юстиції України 11 лютого 2011 року за № 183/18921.

II. Вимоги до дитячих сумішей початкових та для подальшого годування

2.1. Дитячі суміші початкові є єдиним продуктом, який може бути розміщено на ринку як такий, що може задовольняти харчові потреби здорових дітей грудного віку протягом перших шести місяців життя до введення продуктів відповідного прикорму.

2.2. Дитячі суміші початкові повинні вироблятися з джерел білка, визначених у пункті 2 додатка 1 до цих Гігієнічних вимог, а також інших інгредієнтів за умови, що їх придатність для використання з метою дієтичного харчування дітей з народження була встановлена за допомогою визнаних на міжнародному та або національному рівні наукових даних та які відповідають обов'язковим параметрам безпечності та мінімальним специфікаціям якості.

2.3. Дитячі суміші для подальшого годування повинні вироблятися з джерел білка, визначених у пункті 2 додатка 2 до цих Гігієнічних вимог, а також інших інгредієнтів за умови, що придатність таких інгредієнтів для вживання дітьми у віці понад шість місяців була встановлена за допомогою визнаних на міжнародному та/або національному рівнях наукових даних та які відповідають обов'язковим параметрам безпеки та мінімальним специфікаціям якості.

2.4. Дитячі суміші початкові повинні відповідати критеріям щодо обов'язкового складу дитячих сумішей початкових, відновлених шляхом розведення відповідно до інструкції виробника, визначеного додатком 1 до цих Гігієнічних вимог, з урахуванням вимог додатка 5 до цих Гігієнічних вимог.

Якщо дитячі суміші початкові виготовляються на основі білків коров'ячого молока, вказаних у пункті 2.1 додатка 1 до цих Гігієнічних вимог, із вмістом білка від мінімального значення до 0,5 г/100 кДж (2 г/100 ккал), то їх придатність для вживання дітьми грудного віку має бути доведена шляхом проведення відповідних досліджень.

Якщо дитячі суміші початкові виготовляються на основі гідролізатів білків, вказаних у пункті 2.2 додатка 1 до цих Гігієнічних вимог, із вмістом білка від мінімуму до 0,56 г/100 кДж (2,25 г/100 ккал), придатність дитячих сумішей початкових для годування дітей грудного віку має бути доведена шляхом проведення відповідних досліджень, а також повинна відповідати специфікаціям стосовно вмісту білка, джерела білка та переробки білка, що використовується у виробництві дитячої суміші початкової з вмістом білка не менше 0,56 г/100 кДж (2,25 г/100 ккал), виготовленої з гідролізатів білків сироватки, отриманих з білків коров'ячого молока, визначеним у додатку 6 до цих Гігієнічних вимог.

2.5. Дитячі суміші для подальшого годування повинні відповідати критеріям стосовно їх складу, визначеним у додатку 2 до цих Гігієнічних вимог, з урахуванням положень додатка 5 до цих Гігієнічних вимог.

2.6. Дитячі суміші початкові та для подальшого годування повинні бути розроблені у такий спосіб, щоб їх вживання не потребувало будь-якого попереднього приготування, крім додавання води.

2.7. При виробництві дитячих сумішей початкових та для подальшого годування необхідно дотримуватись вимог, зазначених у додатках 1 і 2 до цих Гігієнічних вимог.

2.8. Тільки поживні речовини, наведені в додатку 3 до цих Гігієнічних вимог, можуть використовуватися для виробництва дитячих сумішей початкових та для подальшого годування з метою забезпечення у харчуванні дітей грудного та раннього віку вмісту:

а) мінеральних речовин;

б) вітамінів;

в) амінокислот та інших азотовмісних сполук;

г) інших речовин, що мають спеціальну харчову цінність.

2.9. Для речовин, наведених у додатку 3 до цих Гігієнічних вимог, щодо яких у законодавстві України не встановлено критерій чистоти, повинні застосовуватися відповідні критерії, встановлені Комісією з Кодексу Аліментаріус.

2.10. Дитячі суміші початкові та для подальшого годування, що пропонуються як готові до вживання або відновлені шляхом розведення відповідно до інструкцій виробника, не повинні містити залишків окремих пестицидів на рівні, що перевищує 0,01 мг/кг, за винятком пестицидів, зазначених у додатку 9 до цих Гігієнічних вимог, для яких максимальний рівень залишків визначений у цьому додатку.

2.11. Забороняється використовувати пестициди, зазначені у додатку 8 до цих Гігієнічних вимог, в первинному виробництві продукції, призначеної для виробництва дитячих сумішей початкових та для подальшого годування.

Пестициди, зазначені у додатку 8 до цих Гігієнічних вимог, слід вважати такими, що не застосовувались, якщо їх залишки не визначаються на рівні 0,003 мг/кг за допомогою сучасних методик аналізу.

2.12. Максимальні рівні залишків, зазначені у пунктах 2.10 та 2.11 цього розділу, застосовуються як до дитячих сумішей початкових та для подальшого годування, що пропонуються до продажу як готові до вживання, так і до відновлених шляхом розведення відповідно до інструкції виробника.

III. Вимоги до дитячого харчування на основі злакових культур та інших видів дитячого харчування

3.1. Дитяче харчування на основі злакових культур та інші види дитячого харчування повинні бути виготовлені з інгредієнтів, призначених для використання в раціонах харчування дітей грудного та раннього віку та визначених у встановленому законодавством порядку.

3.2. Продукти дитячого харчування на основі злакових культур повинні відповідати критеріям стосовно основного складу перероблених харчових продуктів на основі зернових культур для дітей грудного та раннього віку, зазначеним у додатку 10 до цих Гігієнічних вимог.

3.3. Основний склад інших видів дитячого харчування повинен відповідати критеріям, наведеним у додатку 11 до цих Гігієнічних вимог.

3.4. При виробництві продуктів дитячого харчування на основі злакових культур та інших видів дитячого харчування можна додавати тільки поживні речовини, наведені у додатку 12 до цих Гігієнічних вимог.

3.5. Дитяче харчування на основі злакових культур та інші види дитячого харчування не повинні містити залишків окремих пестицидів на рівні, що перевищує 0,01 мг/кг, за винятком пестицидів, що зазначені у додатку 9 до цих Гігієнічних вимог, для яких максимальний рівень залишків пестицидів або їх метаболітів визначений у цьому додатку.

3.6. Забороняється використовувати пестициди, зазначені у додатку 8 до цих Гігієнічних вимог, у первинному виробництві продукції, призначеної для виробництва дитячого харчування на основі зернових культур та інших видів дитячого харчування.

Вважається, що пестициди, зазначені у додатку 8 до цих Гігієнічних вимог, не застосовувались, якщо їх залишки не визначаються на рівні 0,003 мг/кг.

3.7. Максимальні рівні залишків, що вказані у пунктах 3.5, 3.6 цього розділу, застосовуються до дитячого харчування на основі злакових культур та інших видів дитячого харчування, які пропонуються до продажу як готові до вживання, так і відновлені шляхом розведення молоком чи іншою придатною для цієї мети рідиною відповідно до інструкції виробника.

IV. Етикетування і реклама

4.1. Етикетування дитячого харчування здійснюється відповідно до Законів України "Про дитяче харчування" та "Про безпечність та якість харчових продуктів", а також Технічного регламенту щодо правил маркування харчових продуктів, затвердженого наказом Державного комітету України з питань технічного регулювання та споживчої політики від 28 жовтня 2010 року № 487, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 11 лютого 2011 року за № 183/18921.

4.2. Маркування дитячих сумішей початкових та для подальшого годування може містити заяви про поживну цінність і заяви про корисність для здоров'я у випадках, зазначених у додатку 4 до цих Гігієнічних вимог.

4.3. Референтні значення для маркування поживної цінності харчових продуктів, призначених для дітей грудного та раннього віку, зазначені у таблиці 1 додатка 7 до цих Гігієнічних вимог.

Референтні значення для маркування поживної цінності для інших видів дитячого харчування зазначені у таблиці 2 додатка 7 до цих Гігієнічних вимог.

4.4. Затвердження етикетування та реклами дитячого харчування здійснюється центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері охорони здоров'я.

4.5. Інформація щодо складу продуктів дитячого харчування, етикетування та реалізації повинна відповідати основним цілям і принципам Міжнародного кодексу маркетингу заміників грудного молока, прийнятого на 34 Всесвітній асамблеї охорони здоров'я, та вимогам законодавства у цій сфері. Така інформація повинна сприяти належному використанню продуктів дитячого харчування і не перешкоджати грудному вигодовуванню.

4.6. На етикетці дитячих сумішей початкових та для подальшого годування забороняється використання написів типу "гуманізований", "адаптований до материнського молока" або інших аналогічних понять.

4.7. На етикетці дитячих сумішей початкових зазначаються слова "Важлива інформація". Така інформація повинна містити:

а) інформацію щодо надання переваги грудному вигодовуванню;

б) рекомендації щодо обов'язкової консультації з лікарем (педіатром, лікарем сімейної медицини) перед використанням за призначенням.

4.8. Етикетка дитячих сумішей початкових не повинна містити зображень немовлят (дітей грудного віку) або інших зображень та текстів, що можуть ідеалізувати застосування

продукту. Вона може містити малюнки, що дозволять ідентифікувати продукт, а також ілюстрації методів його виготовлення.

4.9. Інформація щодо поживної цінності та користі для здоров'я дитячих сумішей початкових наноситься згідно з додатком 4 до цих Гігієнічних вимог та за умови їх відповідного підтвердження.

4.10. Дитячі суміші початкові та для подальшого годування повинні бути марковані таким чином, щоб споживач міг відрізнити ці продукти один від одного з метою виключення будь-якого ризику плутанини при виборі таких продуктів.

4.11. Вимоги, зазначені у пунктах 4.5 - 4.9 цього розділу, застосовуються також для:

а) оформлення відповідної продукції, у тому числі щодо форми, зовнішнього вигляду або упаковки, пакувального матеріалу, способу їх розташування та умов, у яких вони відображаються;

б) реклами.

4.12. Реклама дитячих сумішей початкових може розміщуватись виключно у публікаціях, присвячених догляду за дітьми грудного віку, а також у наукових виданнях (публікаціях). До реклами такої продукції застосовуються вимоги, зазначені у пунктах 4.5 - 4.9 цього розділу та підпункті "б" пункту 4.10 цього розділу. Реклама може містити тільки спеціальну науково підтверджену інформацію, яка не повинна передбачати чи створювати переконання, що штучне вигодовування є рівноцінним або має переваги відносно грудного вигодовування.

4.13. Реклама дитячих сумішей початкових не може здійснюватись шляхом розповсюдження зразків такої продукції або інших засобів реклами, наприклад:

спеціальних видань;

талонів (купонів), що дають право на знижку;

будь-якого товару, що надається при продажу;

розпродажу за зниженими цінами;

тощо.

4.14. Виробникам та продавцям (постачальникам) забороняється розповсюджувати безкоштовні або за зниженими цінами дитячі суміші початкові, їх зразки або інші подарунки з метою їх реклами, крім прямого або опосередкованого розповсюдження через працівників та спеціалістів у галузі охорони здоров'я.

4.15. При маркуванні дитячого харчування на основі злакових культур та інших видів дитячого харчування обов'язково зазначається така інформація:

а) вік дитини, але не менше чотирьох місяців, для будь-якого продукту, починаючи з якого, продукт може вживатися;

б) інформація про присутність або відсутність глютену, якщо рекомендований вік, з якого продукт може вживатися, становить менше шести місяців;

в) про доступну енергетичну цінність, виражену у кДж та ккал, а також вміст білків, вуглеводів та жирів, виражений у числовій формі на 100 г або 100 мл продукту;

г) про середню кількість кожного мінералу та вітаміну, який підпадає під специфічні рівні, визначені у додатках 10 та 11 до цих Гігієнічних вимог, вираженого у числовій формі на 100 г або 100 мл продукту;

г) у разі необхідності інструкція з належного приготування із вказівкою щодо важливості дотримання такої інструкції.

**Начальник Управління
громадського здоров'я**

А. Григоренко

**Обов'язковий склад дитячих сумішей
початкових, відновлених шляхом**

розведення відповідно до інструкцій виробника*

Додаток 1
до Гігієнічних вимог до продуктів
дитячого харчування, параметрів
безпеки та окремих показників їх
якості
(пункт 2.2)

1. Енергетична цінність

Таблиця 1

Мінімум	Максимум
250 кДж/100 мл (60 ккал/100 мл)	295 кДж/100 мл (70 ккал/100 мл)

2. Білок

(Вміст білка = вміст азоту x 6,25)

2.1. Дитячі суміші початкові, виготовлені на основі білків коров'ячого молока.

Таблиця 2

Мінімум ¹	Максимум
0,45 г/100 кДж (1,8 г/100 ккал)	0,7 г/100 кДж (3 г/100 ккал)

¹ Дитячі суміші початкові, виготовлені на основі білків коров'ячого молока, із вмістом білка від мінімального до 0,5 г/100 кДж (2 г/100 ккал), повинні відповідати пункту 2.4 розділу II цих Гігієнічних вимог.

Для набуття відповідного значення енергетичної цінності дитяча суміш початкова повинна містити як незамінні, так і умовно незамінні амінокислоти в кількості, як мінімум рівній їх вмісту в еталонному білку (грудне молоко, амінокислотний склад якого наведено у додатку 5 до цих Гігієнічних вимог). З метою розрахунку визначається концентрація метіоніну і цистину, співвідношення яких має бути не більше 1:2; концентрація фенілаланіну і тирозину - у співвідношенні не більше 1:2. Співвідношення метіонін/цистин може бути більше ніж 2, але не повинно перевищувати 3 за умови, що придатність харчового продукту для спеціального дієтичного вживання дітьми грудного віку підтверджена шляхом проведення відповідних досліджень.

2.2. Дитячі суміші початкові, виготовлені на основі гідролізату білка.

Таблиця 3

Мінімум ¹	Максимум
0,45 г/100 кДж (1,8 г/100 ккал)	0,7 г/100 кДж (3 г/100 ккал)

¹ Суміші для дитячого харчування, виготовлені на основі гідролізату білка, із вмістом білка від мінімального до 0,56 г/100 кДж (2,25 г/100 ккал), повинні відповідати пункту 2.4 розділу II цих Вимог.

Для набуття відповідного значення енергетичної цінності дитяча суміш початкова повинна містити як незамінні, так і умовно незамінні амінокислоти в кількості, як мінімум рівній їх вмісту в еталонному білку (грудне молоко, амінокислотний склад якого наведений у додатку 5 до цих Гігієнічних вимог).

З метою розрахунку визначається концентрація метіоніну і цистину, співвідношення яких має бути не більше 1:2; концентрація фенілаланіну і тирозину - у співвідношенні не більше 1:2, якщо співвідношення тирозин/фенілаланін - не більше ніж 2. Співвідношення метіонін/цистин може бути більше ніж 2, але не повинно перевищувати 3 за умови, що

придатність харчового продукту для спеціального дієтичного вживання дітьми грудного віку підтверджена шляхом проведення відповідних досліджень.

Вміст L-карнітину має бути як мінімум рівним 0,3 мг/100 кДж (1,2 мг/100 ккал).

2.3. Дитячі суміші початкові, виготовлені на основі ізолятів соєвого білка, окремо або в суміші з білками коров'ячого молока.

Таблиця 4

Мінімум	Максимум
0,56 г/100 кДж (2,25 г/100 ккал)	0,7 г/100 кДж (3 г/100 ккал)

При виробництві дитячих сумішей початкових повинні використовуватися тільки ізоляти соєвого білка.

Для набуття відповідного значення енергетичної цінності дитяча суміш початкова повинна містити як незамінні, так і умовно незамінні амінокислоти в кількості, як мінімум рівній їх вмісту в еталонному білку (грудне молоко, амінокислотний склад якого наведений у додатку 5 до цих Гігієнічних вимог). З метою розрахунку визначається концентрація метіоніну і цистину, співвідношення яких має бути не більше 1:2; концентрація фенілаланіну і тирозину - у співвідношенні не більше 1:2, якщо співвідношення тирозин/фенілаланін - не більше ніж 2. Співвідношення метіонін/цистин може бути більше ніж 2, але не повинно перевищувати 3, за умови, що придатність харчового продукту для спеціального дієтичного вживання дітьми грудного віку підтверджена шляхом проведення відповідних досліджень.

Вміст L-карнітину має бути як мінімум рівним 0,3 мг/100 кДж (1,2 мг/100 ккал).

2.4. У всіх випадках амінокислоти можуть бути окремо додані до складу дитячих сумішей початкових у цілях підвищення поживної цінності білків і лише в пропорціях, необхідних для цих цілей.

3. Таурин

Якщо таурин додають до складу дитячої суміші початкової, його вміст не повинен перевищувати 2,9 мг/100 кДж (12 мг/100 ккал).

4. Холін

Таблиця 5

Мінімум	Максимум
---------	----------

1,7 мг/100 кДж (7 мг/100 ккал)	12 мг/100 кДж (50 мг/100 ккал)
-----------------------------------	-----------------------------------

5. Ліпіди

Таблиця 6

Мінімум	Максимум
1,05 г/100 кДж (4,4 г/100 ккал)	1,4 г/100 кДж (6,0 г/100 ккал)

5.1 Речовини, які заборонено використовувати як інгредієнти для виготовлення дитячих сумішей початкових:

масло насіння кунжуту;

масло насіння льону.

5.2. Лауринова і міристинова кислоти.

Таблиця 7

Мінімум	Максимум
--	окремо або в цілому: 20 % загального вмісту жирів

5.3. Вміст трансжирних кислот не повинен перевищувати 3 % від загального вмісту жирів.

5.4. Вміст ерукової кислоти не повинен перевищувати 1 % від загального вмісту жирів.

5.5. Лінолева кислота (у формі гліцеридів, рівній лінолеатам)

Таблиця 8

Мінімум	Максимум
70 мг/100 кДж (300 мг/100 ккал)	285 мг/100 кДж (1200 мг/100 ккал)

5.6. Вміст альфа-лінолевої кислоти має бути не нижче 12 мг/100 кДж (50 мг/100 ккал).

Співвідношення ліолева кислота / альфа-ліолева кислота не повинно бути більше ніж 5 і менше ніж 15.

5.7. У склад дитячих сумішей початкових можуть бути додані довголанцюгові (20 і 22 атоми вуглецю), поліненасичені жирні кислоти (ПНЖК). У такому разі їх вміст не повинен перевищувати:

1 % від загального вмісту жирів для n-3 ПНЖК і 2 % від загального вмісту жирів для n-6 ПНЖК (1 % від загального вмісту жиру для арахідонової кислоти (20:4 n-6)).

Вміст ейкозапентаєнової кислоти (20:5 n-3) не повинен перевищувати вмісту докозагексаєнової кислоти (22:6 n-3). Вміст докозагексаєнової кислоти (22:6 n-3) не повинен перевищувати вмісту n-6 ПНЖК.

6. Фосфоліпіди

Кількість фосфоліпідів у дитячих сумішах початкових не повинна перевищувати 2 г/л.

7. Інозитол

Таблиця 9

Мінімум	Максимум
1 мг/100 кДж (4 мг/100 ккал)	10 мг/100 кДж (40 мг/100 ккал)

8. Вуглеводи

Таблиця 10

Мінімум	Максимум

2,2 г/100 кДж (9 г/100 ккал)	3,4 г/100 кДж (14 г/100 ккал)
---------------------------------	----------------------------------

8.1. Можуть бути використані тільки такі вуглеводи:

Таблиця 11

Лактоза	
Мальтоза	
Сахароза	
Глюкоза	
Мальтодекстрини	
Глюкозний сироп або сухий глюкозний сироп	
Оброблений крохмаль	
Гелізований крохмаль	

8.2. Лактоза

Таблиця 12

Мінімум	Максимум
1,1 г/100 кДж (4,5 г/100 ккал)	Не визначений Не визначений

Положення цього пункту не застосовується до дитячих сумішей початкових, в яких ізоляти соєвого білка становлять більше 50 % від загального вмісту білка.

8.3. Сахароза.

Сахароза може бути додана тільки до дитячих сумішей початкових, виготовлених на основі гідролізату білка. Якщо додають сахарозу, її вміст не повинен перевищувати 20 % загального вмісту вуглеводів.

8.4. Глюкоза.

Глюкоза може бути додана тільки до дитячих сумішей початкових, виготовлених на основі гідролізату білка. Якщо додають глюкозу, її вміст не повинен перевищувати 0,5 г/100 кДж (2 г/100 ккал).

8.5. Оброблений крохмаль і/або гелізований крохмаль.

Таблиця 13

Мінімум	Максимум
--	2 г/100 мл і 30 % від загального вмісту вуглеводів

9. Фруктоолігосахариди і галактоолігосахариди

До складу дитячих сумішей початкових можуть бути додані фруктоолігосахариди і галактоолігосахариди. У такому разі їх вміст не повинен перевищувати 0,8 г/100 мл в комбінації з 90 % олігогалактосиллактози і 10 % олігофруктосилсахарози з високою молекулярною масою.

Інші комбінації і максимальні рівні фруктоолігосахаридів і галактоолігосахаридів можуть використовуватися відповідно до пункту 2.2 розділу II цих Гігієнічних вимог.

10. Мінеральні речовини

10.1. Дитячі суміші початкові, виготовлені на основі білків коров'ячого молока або гідролізату білка.

Таблиця 14

Мінеральні речовини	на 100 кДж		на 100 ккал	
	мінімум	максимум	мінімум	максимум
1	2	3	4	5

Натрій (мг)	5	14	20	60
Калій (мг)	15	38	60	160
Хлор (мг)	12	28	50	160
Кальцій (мг)	12	33	50	140
Фосфор (мг)	6	22	25	90
Магній (мг)	1,2	3,6	5	15
Залізо (мг)	0,07	0,3	0,3	1,3
Цинк (мг)	0,12	0,36	0,5	1,5
Мідь (мкг)	8,4	25	35	100
Йод (мкг)	2,5	12	10	50
Селен (мкг)	0,25	2,2	1	9
Марганець (мкг)	0,25	25	1	100
Фтористі з'єднання (мкг)	--	25	--	100

Співвідношення кальцій/фосфор не повинно бути менше ніж 1 і більше ніж 2.

10.2. Дитячі суміші початкові, виготовлені на основі ізолятів соєвого білка окремо або в суміші з білками коров'ячого молока.

У цьому випадку повинні застосовуватися всі вимоги пункту 10.1 цього додатка, крім тих, що стосуються заліза і фосфору, вміст яких повинен бути таким:

Таблиця 15

	на 100 кДж		на 100 ккал	
	мінімум	максимум	мінімум	максимум

Залізо (мг)	0,12	0,5	0,45	2
Фосфор (мг)	7,5	25	30	100

11. Вітаміни

Таблиця 16

Вітаміни	на 100 кДж		на 100 ккал	
	мінімум	максимум	мінімум	максимум
1	2	3	4	5
Вітамін А (мкг-RE) ¹	14	43	60	180
Вітамін D (мкг) ²	0,25	0,65	1	2,5
Тіамін (мкг)	14	72	60	300
Рибофлавін (мкг)	19	95	80	400
Ніацин (мкг) ³	72	375	300	1500
Пантотенова кислота (мкг)	95	475	400	2000
Вітамін В ₆ (мкг)	9	42	35	175
Біотин (мкг)	0,4	1,8	1,5	7,5
Фолієва кислота (мкг)	2,5	12	10	50
Вітамін В ₁₂ (мкг)	0,025	0,12	0,1	0,5
Вітамін С (мг)	2,5	7,5	10	30
Вітамін К (мкг)	1	6	4	25

Вітамін Е (мг α -ТЕ) ⁴	0,5/г поліненасичених жирних кислот, виражених через лінолеву кислоту з поправкою на подвійні зв'язки ⁵ , але у будь-якому випадку не менше 0,1 мг на 100 кДж	1,2	0,5/г поліненасичених жирних кислот, виражених через лінолеву кислоту з поправкою на подвійні зв'язки ⁵ , але у будь-якому випадку не менше 0,1 мг на 100 кДж	5
--	--	-----	--	---

¹ RE = еквівалент усіх трансретинолів.

² У формі холекальциферол, 10 мкг якого дорівнюють 400 Міжнародним одиницям вітаміну D.

³ Преформований ніацин.

⁴ α -ТЕ = еквівалент d- α -токоферолу.

⁵ 0,5 мг α -ТЕ/1 г лінолевої кислоти (18:2 n-6);

0,75 мг α -ТЕ/1 г α -лінолевої кислоти (18:3 n-3);

1,0 мг α -ТЕ/1 г арахідонової кислоти (20:4 n-6);

1,25 мг α -ТЕ/1 г ейкозапентаєнової кислоти (20:5 n-3);

1,5 мг α -ТЕ/1 г докозагексаєнової кислоти (22:6 n-3).

12. Нуклеотиди

До складу дитячих сумішей початкових можуть бути додані такі нуклеотиди:

Таблиця 17

Назви нуклеотидів	Максимум ¹	
	(мг/100 кДж)	(мг/100 ккал)
Цитидин 5'-монофосфат	0,60	2,50
Уридин 5'-монофосфат	0,42	1,75

Аденозин 5'-монофосфат	0,36	1,50
Гуанозин 5'-монофосфат	0,12	0,50
Інозин 5'-монофосфат	0,24	1,00

¹ Загальна концентрація нуклеотидів не повинна перевищувати 1,2 мг/100 кДж (5 мг/100 ккал).

* Вимоги, встановлені в цьому додатку, стосуються готового до вживання харчового продукту, що розміщується на ринку, або відновленого шляхом розведення відповідно до інструкцій виробника.

**Обов'язковий склад дитячих сумішей
для подальшого годування,**

відновлених шляхом розведення відповідно до інструкцій виробника*

Додаток 2
до Гігієнічних вимог до продуктів
дитячого харчування, параметрів
безпеки та окремих показників їх
якості
(пункт 2.3)

1. Енергетична цінність

Таблиця 1

Мінімум	Максимум
250 кДж/100 мл	295 кДж/100 мл
(60 ккал/100 мл)	(70 ккал/100 мл)

2. Білки

(Вміст білка = вмісту азоту x 6,25)

2.1. Дитячі суміші для подальшого годування виготовлені на основі білків коров'ячого молока.

Таблиця 2

Мінімум	Максимум
0,45 г/100 кДж	0,8 г/100 кДж
(1,8 г/100 ккал)	(3,5 г/100 ккал)

Для досягнення відповідного значення енергетичної цінності дитячі суміші для подальшого годування повинні містити як незамінні, так і умовно незамінні амінокислоти в кількості, як мінімум рівній їх вмісту в еталонному білку (грудне молоко, амінокислотний склад якого наведений у додатку 5 до цих Гігієнічних вимог).

Для спрощення розрахунку концентрації метіоніну і цистину ці складові можуть бути підсумовані, якщо співвідношення метіонін/цистин не перевищує 2, концентрація фенілаланіну і тирозину - у співвідношенні, якщо тирозин/фенілаланін не перевищує 2.

2.2. Дитячі суміші для подальшого годування, виготовлені на основі гідролізату білка.

Таблиця 3

Мінімум	Максимум
0,56 г/100 кДж	0,8 г/100 кДж
(2,25 г/100 ккал)	(3,5 г/100 ккал)

Для набуття відповідного значення енергетичної цінності дитячі суміші для подальшого годування повинні містити як незамінні, так і умовно незамінні амінокислоти в кількості, як мінімум рівній їх вмісту в еталонному білку (грудне молоко, амінокислотний склад якого наведений у додатку 5 до цих Гігієнічних вимог).

Для спрощення розрахунку концентрації метіоніну і цистину ці складові можуть бути підсумовані, якщо співвідношення метіонін/цистин не перевищує 2, концентрація фенілаланіну і тирозину - у співвідношенні, якщо тирозин/фенілаланін не перевищує 2.

2.3. Дитячі суміші для подальшого годування, виготовлені на основі ізолятів соєвого білка, окремо або в суміші з білками коров'ячого молока.

Таблиця 4

Мінімум	Максимум
0,56 г/100 кДж	0,8 г/100 кДж
(2,25 г/100 ккал)	(3,5 г/100 ккал)

При виробництві цього виду сумішей повинні використовуватися тільки ізоляти соєвого білка.

Для набуття відповідного значення енергетичної цінності дитячі суміші для подальшого годування повинні містити як незамінні, так і умовно незамінні амінокислоти в кількості, як мінімум рівній їх вмісту в еталонному білку (грудне молоко, амінокислотний склад якого наведений у додатку 5 до цих Гігієнічних вимог).

Для спрощення розрахунку концентрації метіоніну і цистину можуть бути підсумовані ці складові, якщо співвідношення метіонін/цистин не перевищує 2, концентрація фенілаланіну і тирозину - у співвідношенні, якщо тирозин/фенілаланін не перевищує 2.

2.4. У всіх випадках амінокислоти можуть бути окремо додані до складу сумішей для подальшого годування з метою підвищення поживної цінності білків і лише в пропорціях, необхідних для цих цілей.

3. Таурин

3.1. Якщо таурин додають до складу сумішей для подальшого годування, його вміст не повинен перевищувати 2,9 мг/100 кДж (12 мг/100 ккал).

4. Ліпіди

Таблиця 5

Мінімум	Максимум
0,96 г/100 кДж	1,4 г/100 кДж
(4,0 г/100 ккал)	(6,0 г/100 ккал)

4.1. Заборонені як інгредієнти в сумішах для подальшого годування такі речовини:

масло насіння кунжуту;

масло насіння льону.

4.2. Лауринова кислота і міристинова кислота.

Таблиця 6

Мінімум	Максимум
—	Окремо або в цілому:
	20 % загального вмісту жирів

4.3. Вміст трансжирних кислот не повинен перевищувати 3 % від загального вмісту жирів.

4.4. Вміст ерукової кислоти не повинен перевищувати 1 % від загального вмісту жирів.

4.5. Лінолева кислота (у формі гліцеридів, рівній лінолеатам).

Таблиця 7

Мінімум	Максимум
70 мг/100 кДж	285 мг/100 кДж
(300 мг/100 ккал)	(1200 мг/100 ккал)

4.6. Вміст альфа-лінолевої кислоти повинен бути не менше ніж 12 мг/100 кДж (50 мг/100 ккал). Співвідношення лінолева кислота / альфа-лінолева кислота повинно бути не менше ніж 5 і не більше ніж 15.

4.7. У склад можуть бути додані довголанцюгові (20 і 22 атоми вуглецю) поліненасичені жирні кислоти (ПНЖК). У такому разі їх вміст не повинен перевищувати:

1 % від загального вмісту жирів для n-3 ПНЖК і 2 % від загального вмісту жирів для n-6 ПНЖК (1 % загального вмісту жиру для арахідонової кислоти (20:4 n-6)).

Вміст ейкозапентаєнової кислоти (20:5 n-3) не повинен перевищувати вмісту докозагексаєнової кислоти (22:6 n-3).

Вміст докозагексаєнової кислоти (22:6 n-3) не повинен перевищувати вмісту n-6 ПНЖК.

5. Фосфоліпиди

5.1. Кількість фосфоліпідів у дитячих сумішах для подальшого годування не повинна перевищувати 2 г/л.

6. Вуглеводи

Таблиця 8

Мінімум	Максимум
2,2 г/100 кДж	3,4 г/100 кДж
(9 г/100 ккал)	(14 г/100 ккал)

6.1. Заборонено використання інгредієнтів, що містять глютен, у дитячих сумішах для подальшого годування.

6.2. Лактоза.

Таблиця 9

Мінімум	Максимум
1,1 г/100 кДж	Не встановлений
(4,5 г/100 ккал)	Не встановлений

Положення цього пункту не застосовується до дитячих сумішей для подальшого годування, в яких ізоляти соєвого білка становлять понад 50 % від загального вмісту білка.

6.3. Сахароза, фруктоза, мед.

Таблиця 10

Мінімум	Максимум
--	Окремо або в сумі: 20 % загального вмісту вуглеводів

Мед повинен піддаватися обробці, яка знищує спори *Chlostridium botulinum*.

6.4. Глюкоза.

Глюкоза може бути додана тільки до дитячих сумішей для подальшого годування, виготовлених на основі гідролізату білка. Якщо глюкозу додають, її вміст не повинен перевищувати 0,5 г/100 кДж (2 г/100 ккал).

7. Фруктоолігосахариди і галактоолігосахариди

До складу дитячих сумішей для подальшого годування можуть бути додані фруктоолігосахариди і галактоолігосахариди. У такому разі їх вміст не повинен перевищувати: 0,8 г/100 мл у комбінації з 90 % олігогалактосиллактози і 10 % олігофруктосилсахарози з високою молекулярною масою. Інші комбінації і максимальні рівні фруктоолігосахаридів і галактоолігосахаридів можуть використовуватися відповідно до пункту 2.2 розділу II цих Гігієнічних вимог.

8. Мінеральні речовини

8.1. Дитячі суміші для подальшого годування, виготовлені на основі білків коров'ячого молока або гідролізату білка.

Таблиця 11

Назви мінеральних речовин	на 100 кДж		на 100 ккал	
	мінімум	максимум	мінімум	максимум
Натрій (мг)	5	14	20	60
Калій (мг)	15	38	60	160
Хлор (мг)	12	38	50	160
Кальцій (мг)	12	33	50	140
Фосфор (мг)	6	22	25	90
Магній (мг)	1,2	3,6	5	15
Залізо (мг)	0,14	0,5	0,6	2
Цинк (мг)	0,12	0,36	0,5	1,5

Мідь (мкг)	8,4	25	35	100
Йод (мкг)	2,5	12	10	50
Селен (мкг)	0,25	2,2	1	9
Марганець (мкг)	0,25	25	1	100
Фтористі з'єднання (мкг)	-	25	-	100

Співвідношення кальцій/фосфор у дитячих сумішах для подальшого годування не повинно бути нижче 1,0 і вище 2,0.

8.2. Дитячі суміші для подальшого годування, виготовлені на основі ізолятів соєвого білка, окремо або в суміші з білками коров'ячого молока.

У цьому випадку застосовуються всі вимоги пункту 8.1 цього додатка, крім тих, що стосуються заліза і фосфору, які мають бути такими:

Таблиця 12

	на 100 кДж		на 100 ккал	
	мінімум	максимум	мінімум	максимум
Залізо (мг)	0,22	0,65	0,9	2,5
Фосфор (мг)	7,5	25	30	100

9. Вітаміни

Таблиця 13

Вітаміни	на 100 кДж		на 100 ккал	
	мінімум	максимум	мінімум	максимум

Вітамін А (мкг-RE) ¹	14	43	60	180
Вітамін D (мкг) ²	0,25	0,75	1	3
Тіамін (мкг)	14	72	60	300
Рибофлавін (мкг)	19	95	80	400
Ніацин (мкг) ³	72	375	300	1500
Панготенова кислота (мкг)	95	475	400	2000
Вітамін В ₆ (мкг)	9	42	35	175
Біотин (мкг)	0,4	1,8	1,5	7,5
Фолієва кислота (мкг)	2,5	12	10	50
Вітамін В ₁₂ (мкг)	0,025	0,12	0,1	0,5
Вітамін С (мг)	2,5	7,5	10	30
Вітамін К (мкг)	1	6	4	25
Вітамін Е (мг α-ТЕ) ⁴	0,5/г поліненасичених жирних кислот, виражених через лінолеву кислоту з поправкою на подвійні зв'язки ⁵ , але у будь-якому випадку не менше 0,1 мг на 100 кДж	1,2	0,5/г поліненасичених жирних кислот, виражених через лінолеву кислоту з поправкою на подвійні зв'язки ⁵ , але у будь-якому випадку не менше 0,1 мг на 100 кДж	5

¹ RE = еквівалент всіх трансретинолів.

² У формі холекальциферол, 10 мкг якого = 400 Міжнародним одиницям вітаміну D.

³ Преформований ніацин.

⁴ α -ТЕ = еквівалент d- α -токоферолу.

⁵ 0,5 мг α -ТЕ/1 г лінолевої кислоти (18:2 n-6);

0,75 мг α -ТЕ/1 г α -лінолевої кислоти (18:3 n-3);

1,0 мг α -ТЕ/1 г арахідонової кислоти (20:4 n-6);

1,25 мг α -ТЕ/1 г ейкозапентаєнової кислоти (20:5 n-3);

1,5 мг α -ТЕ/1 г докозагексаєнової кислоти (22:6 n-3).

10. Нуклеотиди

У склад дитячих сумішей для подальшого годування можуть бути додані такі нуклеотиди:

Таблиця 14

Нуклеотиди	Максимум ¹	
	(мг/100 кДж)	(мг/100 ккал)
Цитидин 5'-монофосфат	0,60	2,50
Уридин 5'-монофосфат	0,42	1,75
Аденозин 5'-монофосфат	0,36	1,50
Гуанозин 5'-монофосфат	0,12	0,50
Інозин 5'-монофосфат	0,24	1,00

¹ Загальна концентрація нуклеотидів не повинна перевищувати 1,2 мг/100 кДж (5 мг/100 ккал).

Примітка. Вимоги, встановлені в цьому додатку, стосуються готового до вживання харчового продукту, що розміщується на ринку, або відновленого шляхом розведення відповідно до інструкцій виробника.

Поживні речовини

Додаток 3
до Гігієнічних вимог до продуктів
дитячого харчування, параметрів
безпеки та окремих показників їх
якості
(пункт 2.9)

<http://yurist-online.org/>

1. Вітаміни

Таблиця 1

N з/п	Вітаміни	Сполуки, синоніми
1	Вітамін А	Ретинілу ацетат Ретинілу пальмітат Ретинол
2	Вітамін D	Вітамін D ₂ (ергокальциферол) Вітамін D ₃ (колекальциферол)
3	Вітамін B ₁	Тіаміну гідрохлорид Тіаміну мононітрат
4	Вітамін B ₂	Рибофлавін Рибофлавін-5'-фосфат натрію
5	Ніацин	Нікотинамід Нікотинова кислота
6	Вітамін B ₆	Піридоксину гідрохлорид Піридоксин-5'-фосфат
7	Фолат	Фолієва кислота
8	Пантотенова кислота	D-пантотенат кальцію D-пантотенат натрію Декспантенол
9	Вітамін B ₁₂	Ціанокобаламін Гідроксокобаламін
10	Біотин	D-біотин
11	Вітамін С	L-аскорбінова кислота Натрію L-аскорбат Кальцію L-аскорбат 6-пальмітил-L-аскорбінова кислота (аскорбіл пальмітат) Калію аскорбат
12	Вітамін Е	D-альфа токоферол

		DL-альфа токоферол D-альфа токоферолу ацетат DL-альфа токоферолу ацетат
13	Вітамін К	Філохінон (фітоменадіон)

2. Мінеральні речовини

Таблиця 2

N з/п	Мінеральні речовини	Солі мінеральних речовин
1	2	3
1	Кальцій (Ca)	Кальцію карбонат Кальцію хлорид Кальцієві солі лимонної кислоти Кальцію глюконат Кальцію гліцерофосфат Кальцію лактат Кальцієві солі ортофосфорної кислоти Кальцію гідроксид
2	Магній (Mg)	Магнію карбонат Магнію хлорид Магнію оксид Магнієві солі ортофосфорної кислоти Магнію сульфат Магнію глюконат Магнію гідроксид Магнієві солі лимонної кислоти
3	Залізо (Fe)	Заліза цитрат Заліза глюконат Заліза лактат Заліза сульфат Амонію заліза цитрат Заліза фумарат Заліза дифосфат (заліза пірофосфат) Заліза бісгліцинат
4	Мідь (Cu)	Міді цитрат

		Міді глюконат Міді сульфат Комплекс мідь-лізин Міді карбонат
5	Йод (I)	Калію йодид Натрію йодид Калію йодат
6	Цинк (Zn)	Цинку ацетат Цинку хлорид Цинку лактат Цинку сульфат Цинку цитрат Цинку глюконат Цинку оксид
7	Марганець (Mn)	Марганцю карбонат Марганцю хлорид Марганцю цитрат Марганцю сульфат Марганцю глюконат
8	Натрій (Na)	Натрію бікарбонат Натрію хлорид Натрію цитрат Натрію глюконат Натрію карбонат Натрію лактат Натрієві солі ортофосфорної кислоти Натрію гідроксид
9	Калій (K)	Калію бікарбонат Калію карбонат Калію хлорид Калієві солі лимонної кислоти Калію глюконат Калію лактат Калієві солі ортофосфорної кислоти Калію гідроксид
10	Селен (Se)	Натрію селенат Натрію селеніт

3. Амінокислоти та інші сполуки азоту

<http://yurist-online.org/>

Таблиця 3

N з/п	Амінокислоти та інші сполуки азоту
1	2
1	L-аргінін і його гідрохлорид ¹
2	L-цистин і його гідрохлорид
3	L-гістидин і його гідрохлорид
4	L-ізолейцин і його гідрохлорид
5	L-лейцин і його гідрохлорид
6	L-лізин і його гідрохлорид
7	L-цистеїн і його гідрохлорид
8	L-метіонін
9	L-фенілаланін
10	L-треонін
11	L- триптофан
12	L-тирозин
13	L-валін
14	L-камітин і його гідрохлорид
15	L-камітин-L-тарtrat
16	Таурин
17	Цитидин 5'-монофосфат і його натрієва сіль
18	Уридин 5'-монофосфат і його натрієва сіль

19	Аденозин 5'-монофосфат і його натрієва сіль
20	Гуанозин 5'-монофосфат і його натрієва сіль
21	Інозин 5'-монофосфат і його натрієва сіль

¹ L-аргінін і його гідрохлорид можуть застосовуватися тільки у виробництві харчових продуктів, що зазначені в абзаці третьому пункту 2.4 розділу II цих Вимог.

4. Інші поживні речовини

Таблиця 4

N з/п	Інші поживні речовини
1	2
1	Холін
2	Холіну хлорид
3	Холіну цитрат
4	Холіну бітартрат
5	Інозитол

Заяви про поживну цінність і про користь для здоров'я дитячих

сумішей початкових та підстави для відповідних заяв

Додаток 4
до Гігієнічних вимог до продуктів
дитячого харчування, параметрів
безпеки та окремих показників їх
якості
(пункт 4.2)

1. Заяви про поживну цінність

<http://yurist-online.org/>

Таблиця 1

N з/п	Заява про поживну цінність, що стосуються	Підстави для заяви про поживну цінність
1	2	3
1.1	Тільки лактози	Лактоза є єдиним вуглеводом у складі продукту
1.2	Відсутності лактози	Вміст лактози не перевищує 2,5 мг/100 кДж (10 мг/100 ккал)
1.3	Доданих довголанцюгових поліненасичених жирних кислот або еквівалентна заява стосовно додавання докозагексаєнової кислоти	Вміст докозагексаєнової кислоти не нижче 0,2 % від загального вмісту жирних амінокислот
1.4	Наступних інгредієнтів, додавання яких здійснюється за рішенням виробника:	Додавання інгредієнтів за рішенням виробника в кількості, дозволеній для вживання дітьми грудного віку, і відповідно до умов, встановлених у додатку 1 до цих Гігієнічних вимог
1.4.1	Таурин	
1.4.2	Фруктоолігосахариди і галактоолігосахариди	
1.4.3	Нуклеотиди	

Таблиця 2

2. Заяви про користь для здоров'я (включаючи заяви про зниження ризику захворюваності)

N з/п	Заява про користь для здоров'я, що стосується	Підстави для заяви про користь для здоров'я
1	2	3
2.1	Зниження ризику алергії на молочний білок. Ця заява про користь для здоров'я може	а) необхідно мати в своєму розпорядженні об'єктивні і науково підтвержені дані для підтвердження заявлених властивостей;

	включати терміни, що пов'язані зі зменшенням дії алергену чи зі зменшенням антигенних властивостей	<p>б) дитяча суміш початкова повинна відповідати всім вимогам, встановленим у пункті 2.2 додатка 1 до цих Гігієнічних вимог, а рівень імунореактивного білка має бути менше ніж 1 % азотовмісних речовин у складі суміші;</p> <p>в) у маркуванні повинно бути вказано, що продукт не повинен вживатися дітьми з алергією на інтактний білок, з якого він виготовлений, за винятком випадків, коли за допомогою клінічних досліджень були отримані докази переносимості дитячої суміші початкової у більш ніж 90 % дітей грудного віку (з довірчим інтервалом 95 %), які мають гіперчутливість до білків, з яких вироблений гідролізат;</p> <p>г) дитяча суміш початкова, що вводиться тваринам орально, не викликає сенсibilізацію до інтактних білків, з яких вона вироблена</p>
--	--	---

**Незамінні та умовно незамінні
амінокислоти у складі грудного
молока**

Додаток 5
до Гігієнічних вимог до продуктів
дитячого харчування, параметрів
безпеки та окремих показників їх
якості
(пункт 2.4)

Незамінними та умовно незамінними амінокислотами у складі грудного молока є такі амінокислоти, виражені в мг на 100 кДж і 100 ккал:

Таблиця 1

N з/п	Амінокислоти	На 100 кДж ¹	на 100 ккал
1	2	3	4
1	Цистин	9	38
2	Гістидин	10	40
3	Ізолейцин	22	90
4	Лейцин	40	166

5	Лізин	27	113
6	Метіонін	5	23
7	Фенілаланін	20	83
8	Треонін	18	77
9	Триптофан	8	32
10	Тирозин	18	76
11	Валін	21	88

¹ 1 кДж = 0,239 ккал.

Додаток 6
до Гігієнічних вимог до продуктів
дитячого харчування, параметрів
безпеки та окремих показників їх
якості
(пункт 2.4)

**Специфікація стосовно вмісту та
джерела білка, а також обробки
білка, що використовується у виробництві дитячої суміші початкової
з вмістом білка не менше 0,56 г/100 кДж (2,25 г/100 ккал),
виготовленого з гідролізатів білків сироватки, отриманих з білків
коров'ячого молока**

1. Вміст білка.

Вміст білка = вміст азоту x 6,25

Таблиця 1

Мінімум	Максимум
0,44 г/100 кДж	0,7 г/100 кДж
(1,86 г/100 ккал)	(3 г/100 ккал)

2. Джерело білка.

Білок солодкої демінералізованої сироватки, отриманої з коров'ячого молока після ферментативного осаджування казеїну за допомогою хімозину, що складається з:

а) 63 % ізоляту білка сироватки, вільної від казеїно-глікомакропептиду, з мінімальним вмістом білка на рівні 95 % сухої речовини і рівнем денатурації білка нижче 70 %, а також з максимальним вмістом золи - 3 %;

б) 37 % концентрату білка солодкої сироватки з мінімальним вмістом білка на рівні 87 % сухої речовини і рівнем денатурації білка нижче 70 %, а також з максимальним вмістом золи - 3,5 %.

3. Переробка білка.

Двофазний гідроліз з використанням препарату трипсину з фазою теплової обробки (від 3 до 10 хвилин при температурі від 80° С до 100° С) між двома фазами гідролізу.

4. Якість білка.

Кількість незамінних і умовно незамінних амінокислот у грудному молоці, виражена в мг на 100 кДж і мг на 100 ккал, є такою:

Таблиця 2

N з/п	Амінокислоти	мг на 100 кДж ¹	мг на 100 ккал
1	2	3	4
1	Аргінін	16	69
2	Цистин	6	24
3	Гістидин	11	45
4	Ізолейцин	17	72
5	Лейцин	37	156
6	Лізін	29	122
7	Метіонін	7	29

8	Фенілаланін	15	62
9	Треонін	19	80
10	Триптофан	7	30
11	Тирозин	14	59
12	Валін	19	80

¹ 1 кДж = 0,239 ккал.

Додаток 7
до Гігієнічних вимог до продуктів
дитячого харчування, параметрів
безпеки та окремих показників їх
якості
(пункт 4.3)

**Референтні значення для маркування
поживної цінності харчових
продуктів, призначених для дітей грудного та раннього віку**

Таблиця 1

№ з/п	Поживна речовина	Референтні значення в маркуванні
1	2	3
1	Вітамін А (мкг)	400
2	Вітамін D (мкг)	7
3	Вітамін E (мг ТЕ)	5
4	Вітамін К (мкг)	12
5	Вітамін С (мг)	45
6	Тіамін (мг)	0,5

7	Рибофлавін (мг)	0,7
8	Ніацин (мг)	7
9	Вітамін В ₆ (мг)	0,7
10	Фолат (мкг)	125
11	Вітамін В ₁₂ (мкг)	0,8
12	Пантотенова кислота (мг)	3
13	Біотин (мкг)	10
14	Кальцій (мг)	550
15	Фосфор (мг)	550
16	Калій (мг)	1000
17	Натрій (мг)	400
18	Хлор (мг)	500
19	Залізо (мг)	8
20	Цинк (мг)	5
21	Йод (мкг)	80
22	Селен (мкг)	20
23	Мідь (мг)	0,5
24	Магній (мг)	80
25	Марганець (мг)	1,2

Референтні значення для маркування поживної цінності для інших видів дитячого харчування

Таблиця 2

N з/п	Поживна речовина	Референтна величина, що вказується в маркуванні
1	2	3
1	Вітамін А (мкг)	400
2	Вітамін D (мкг)	10
3	Вітамін С (мг)	25
4	Тіамін (мг)	0,5
5	Рибофлавін (мг)	0,8
6	Еквіваленти ніацину (мг)	9
7	Вітамін В ₆ (мг)	0,7
8	Фолат (мкг)	100
9	Вітамін В ₁₂ (мкг)	0,7
10	Кальцій (мг)	400
11	Залізо (мг)	6
12	Цинк (мг)	4
13	Йод (мкг)	70
14	Селен (мкг)	10
15	Мідь (мг)	0,4

Додаток 8
до Гігієнічних вимог до продуктів
дитячого харчування, параметрів
безпеки та окремих показників їх
якості
(пункт 2.11)

**Пестициди, які заборонено
використовувати під час
первинного виробництва продукції, призначеної для виробництва
дитячих сумішей початкових та для подальшого годування**

1. Дисульфотон (сума дисульфотону, дисульфотон сульфоксиду та сульфотон сульфону виражена через дисульфотон) (Disulfoton).
2. Фенілсульфотіон (сума феносульфотіону, його кисневого аналога та їх сульфонів виражена через феносульфотіон) (Fensulfothion).
3. Фентин, виражений через трифенілтин катіон (Fentin).
4. Галоксифоп (сума галоксифопу, його солей і ефірів, включаючи кон'югати, виражена через галоксифоп) (Haloxufop).
5. Гептахлор і трансгептахлор епоксид, виражені через гептахлор (Heptachlor and trans-heptachlor epoxide).
6. Гексахлоробензол (Hexachlorobenzene).
7. Нітрофен (Nitrofen).
8. Ометоат (Omethoate).
9. Тербуфос (сума тербуфосу, його сульфоксиду і сульфону, виражена через тербуфос) (Terbufos).
10. Алдрин і діелдрин, виражені через діелдрин.
11. Ендрин.

Додаток 9
до Гігієнічних вимог до продуктів
дитячого харчування, параметрів
безпеки та окремих показників їх
якості
(пункт 3.5)

**Максимальні рівні залишків пестицидів
або їх метаболітів до зазначених
продуктів дитячого харчування в пункті 1.1 розділу I Гігієнічних
вимог до продуктів дитячого харчування, параметрів безпеки та
окремих показників їх якості**

Таблиця 1

N з/п	Назва речовини	Максимальний рівень залишків (мг/кг)
1	2	3
1	Кадусафос (Cadusafos)	0,006
2	Деметон-S-метил / деметон-S-метилсульфон / оксидеметон-метил (окремо або в комбінації, виражені через деметон-S-метил) (Demeton-S-methyl / demeton-S-methyl sulfone / oxydemeton-methyl)	0,006
3	Етопрофос (Ethoprophos)	0,008
4	Фіпроніл (сума фіпронілу і фіпроніл-десульфінілу, виражена через фіпроніл) (Fipronil)	0,004
5	Пропінеб/пропіленетіоуреа (сума пропінебу і пропіленетіоуреа) (Propineb/propylenethiourea)	0,006

Основний склад перероблених харчових продуктів на основі зернових для

дітей грудного та раннього віку*

Додаток 10
до Гігієнічних вимог до продуктів дитячого харчування, параметрів безпеки та окремих показників їх якості (пункт 3.2)

1. Вміст зернових:

Перероблені харчові продукти на основі зернових виготовляються переважно з розмолотих зернових одного або декількох видів та/або продуктів крохмалевмісних коренеплодів.

Кількість зернових та/або крохмалевмісного коренеплоду повинна становити не менше 25 % сухої маси суміші.

2. Білок:

2.1. У продуктах, вказаних у підпунктах "б" та "г" підпункту 2 пункту 1.1 розділу I цих Гігієнічних вимог, вміст білка не повинен перевищувати 1,3 г/100 кДж (5,5 г/100 ккал).

2.2. У продуктах, вказаних у підпункті "б" підпункту 2 пункту 1.1 розділу I цих Гігієнічних вимог, кількість доданого білка повинна бути не менше ніж 0,48 г/100 кДж(2 г/100 ккал).

2.3. У сухому печиві, вказаному у підпункті "г" підпункту 2 пункту 1.1 розділу I цих Гігієнічних вимог, виготовленому з додаванням інгредієнтів з високим вмістом білка і представленому споживачу як такий, доданого білка повинно бути не менше ніж 0,36 г/100 кДж (1,5 г/100 ккал).

2.4. Хімічний індекс доданого білка має бути рівний як мінімум 80 % такого індексу у еталонного білка (казеїн, амінокислотний склад якого визначений у таблиці 1 цього додатка) або коефіцієнт ефективності білка (PER) у цього білка в суміші має дорівнювати як мінімум 70 % такого коефіцієнта у еталонного білка. У всіх випадках додавання амінокислот повинно здійснюватися виключно в цілях підвищення поживної цінності білкової суміші і лише в пропорціях, необхідних для цієї мети.

Амінокислотний склад казеїну

Таблиця 1

№ з/п	Амінокислотний склад казеїну	г на 100 г білка
1	Аргінін	3,7
2	Цистин	0,3
3	Гістидин	2,9
4	Ізолейцин	5,4
5	Лейцин	9,5
6	Лізін	8,1
7	Метіонін	2,8
8	Фенілаланін	5,2
9	Треонін	4,7
10	Триптофан	1,6
11	Тирозин	5,8
12	Валін	6,7

3. Вуглеводи:

3.1. При додаванні в харчові продукти, вказані у підпунктах "а" та "г" підпункту 2 пункту 1.1 розділу І цих Гігієнічних вимог, сахарози, фруктози, глюкози, крохмальної патоки або меду:

кількість доданих вуглеводів з цих джерел не повинна перевищувати 1,8 г/100 кДж (7,5 г/100 ккал);

кількість доданої фруктози не повинна перевищувати 0,9 г/100 кДж (3,75 г/100 ккал).

3.2. Якщо сахарозу, фруктозу, глюкозу, крохмальну патоку або мед додають у харчові продукти, вказані у підпункті "б" підпункту 2 пункту 1.1 розділу І цих Гігієнічних вимог:

кількість доданих вуглеводів з цих джерел не повинна перевищувати 1,2 г/100 кДж (5 г/100 ккал);

кількість доданої фруктози не повинна перевищувати 0,6 г/100 кДж (2,5 г/100 ккал).

4. Ліпіди:

4.1. У харчових продуктах, вказаних у підпунктах "а" та "г" підпункту 2 пункту 1.1 розділу І цих Гігієнічних вимог, вміст ліпідів не повинен перевищувати 0,8 г/100 кДж (3,3 г/100 ккал).

4.2. У продуктах, вказаних у підпункті "б" підпункту 2 пункту 1.1 розділу І цих Гігієнічних вимог, вміст ліпідів не повинен перевищувати 1,1 г/100 кДж (4,5 г/100 ккал). Якщо вміст ліпідів перевищує 0,8 г/100 кДж (3,3 г/100 ккал):

кількість лауринової кислоти не повинна перевищувати 15 % від загального вмісту ліпідів;

кількість міристинової кислоти не повинна перевищувати 15 % від загального вмісту ліпідів;

кількість лінолевої кислоти (у вигляді гліцеридів, рівних лінолеатам) повинна бути не менше ніж 70 мг/100 кДж (300 мг/100 ккал) і не більше ніж 285 мг/100 кДж (1200 мг/100 ккал).

5. Мінерали:

5.1. Натрій:

солі натрію можна додавати в дитяче харчування на основі зернових культур тільки в технологічних цілях;

вміст натрію у дитячому харчуванні на основі зернових не повинен перевищувати 25 мг/100 кДж (100 мг/100 ккал).

5.2. Кальцій:

1) у харчових продуктах, вказаних у підпункті "б" підпункту 2 пункту 1.1 розділу I цих Гігієнічних вимог, кількість кальцію має бути не менше 20 мг/100 кДж (80 мг/100 ккал);

2) у продуктах, вказаних у підпункті "г" підпункту 2 пункту 1.1 розділу I цих Гігієнічних вимог, виготовлених з додаванням молока (молочне сухе печиво) і представлених як такі, кількість кальцію має бути не менше 12 мг/100 кДж (50 мг/100 ккал).

6. Вітаміни:

6.1. У харчових продуктах на основі зернових кількість тіаміну не повинна перевищувати 25 мкг/100 кДж (100 мкг/100 ккал).

6.2. Для продуктів, зазначених у підпункті "б" підпункту 2 пункту 1.1 розділу I цих Гігієнічних вимог:

Таблиця 2

Вітаміни	на 100 кДж		на 100 ккал	
	мінімум	максимум	мінімум	максимум
Вітамін А (мкг RE) ¹	14	43	60	180
Вітамін D (мкг) ²	0,25	0,75	1	3

¹ RE = еквівалент усіх трансретинолів.

² У вигляді холекальциферолу, 10 мкг якого дорівнює 400 Міжнародним одиницям вітаміну D.

Зазначені вимоги повинні також застосовуватися при додаванні вітамінів А і D в інші харчові продукти на основі зернових.

Максимальні граничні показники для вітамінів, мінералів і елементів у залишкових кількостях у разі їх додавання*

Таблиця 3

N з/п	Поживна речовина	Максимум на 100 ккал
1.	Вітамін А (мкг RE)	180

2.	Вітамін Е (мкг α -ТЕ) ¹	3
3.	Вітамін D (мкг)	3
4.	Вітамін С (мг)	12,5/25 ²
5.	Тіамін (мг)	0,5
6.	Рибофлавін (мг)	0,4
7.	Ніацин (мг NE) ³	4,5
8.	Вітамін В ₆ (мг)	0,35
9.	Фолієва кислота (мг)	50
10.	Вітамін В ₁₂ (мг)	0,35
11.	Пантотенова кислота (мг)	1,5
12.	Біотин (мг)	10
13.	Калій (мг)	160
14.	Кальцій (мг)	80/180 ⁴ /100 ⁵
15.	Магній (мг)	40
16.	Залізо (мг)	3
17.	Цинк (мг)	2
18.	Мідь (мкг)	40
19.	Йод (мкг)	35
20.	Марганець (мг)	0,6

¹ α -ТЕ = еквівалент d- α -токоферолу.

² Граничний показник, що застосовується до харчових продуктів, збагачених залізом.

³ NE = еквіваленти ніацину = мг нікотинової кислоти + мг триптофану/60.

⁴ Граничний показник, що використовується для харчових продуктів, вказаних у підпунктах "а" та "б" підпункту 2 пункту 1.1 розділу I цих Гігієнічних вимог.

⁵ Граничний показник, що застосовується для харчових продуктів, вказаних у підпункті "г" підпункту 2 пункту 1.1 розділу I цих Гігієнічних вимог.

Зазначені вимоги, встановлені до поживних речовин, стосуються готового до вживання харчового продукту, що розміщується на ринку, або відновленого шляхом розведення відповідно до інструкцій виробника, крім вимог щодо калію і кальцію, які висуваються до харчового продукту.

* Вимоги до поживних речовин стосуються харчових продуктів, готових до вживання або у відновленому стані відповідно до інструкцій виробника.

Основний склад інших видів дитячого харчування*

Додаток 11
до Гігієнічних вимог до продуктів
дитячого харчування, параметрів
безпеки та окремих показників їх
якості
(пункт 3.3)

1. Білки

1.1. Якщо м'ясо, свійська птиця, риба, субпродукти або інше традиційне джерело білка є єдиними інгредієнтами, вказаними в назві інших видів дитячого харчування, то:

вказане м'ясо, свійська птиця, риба, субпродукти або інше традиційне джерело білка повинні складати не менше 40 % ваги таких харчових продуктів;

кожне згадане джерело білка: м'ясо, свійська птиця, риба, субпродукти або інше традиційне джерело білка повинно складати не менше 25 % ваги згаданих джерел білка;

сумарний білок із вказаних джерел повинен складати не менше ніж 1,7 г/100 кДж (7 г/100 ккал).

1.2. Якщо м'ясо, свійська птиця, риба, субпродукти або інше традиційне джерело білка, вказані окремо або в комбінації з іншими, згадані першими в назві інших видів дитячого харчування, незалежно від того, пропонується цей продукт до продажу як порційний продукт для одноразового вживання чи ні, то:

м'ясо, свійська птиця, риба, субпродукти або інше традиційне джерело білка в цілому повинні становити не менше 10 % ваги таких харчових продуктів;

кожне вказане джерело білка: м'ясо, свійська птиця, риба, субпродукти або інше традиційне джерело білка повинно становити не менше 25 % ваги всіх згаданих джерел білка;

білка із вказаних джерел повинно бути не менше ніж 1 г/100 кДж (4 г/100 ккал).

1.3. Якщо в назві окремих видів дитячого харчування м'ясо, м'ясо свійської птиці, риба, субпродукти або інше традиційне джерело білка вказані окремо або в комбінації з іншими або вказані, але не першими, незалежно від того, пропонуються до продажу такі харчові продукти як порційні для одноразового вживання чи ні, то:

вага вказаного м'яса, м'яса свійської птиці, риби, субпродукту або іншого традиційного джерела білка в цілому повинна складати не менше 8 % ваги всього харчового продукту;

кожне вказане джерело білка: м'ясо, м'ясо свійської птиці, риба, субпродукти або інше традиційне джерело білка повинно становити не менше 25 % ваги всіх згаданих джерел білка;

кількість білка із вказаних джерел повинна бути не менше ніж 0,5 г/100 кДж (2,2 г/100 ккал);

кількість загального білка у продукті з усіх джерел має бути не менше 0,7 г/100 кДж (3 г/100 ккал).

1.4. Якщо в назві інших видів дитячого харчування вказаний сир разом з іншими інгредієнтами, незалежно від того, пропонуються такі харчові продукти як порційні для одноразового вживання чи ні, то:

кількість молочного білка повинна бути не менше ніж 0,5 г/100 кДж (2,2 г/100 ккал);

кількість загального білка в продукті зі всіх джерел має бути не менше ніж 0,7 г/100 кДж (3 г/100 ккал).

1.5. Якщо в маркуванні інших видів дитячого харчування вказано, що вони є порційними для одноразового вживання, але в назві таких продуктів харчування не згадані м'ясо, м'ясо свійської птиці, риби, субпродукти або інше традиційне джерело білка, кількість загального білка в цих продуктах харчування з усіх джерел має бути не менше ніж 0,7 г/100 кДж (3 г/100 ккал).

1.6. На соуси, представлені як доповнення до порційних окремих видів дитячого харчування для одноразового вживання, вимоги пунктів 1.1 - 1.5 цього додатка не поширюються.

1.7. Солодкі інші види дитячого харчування, в назві яких вказані молочні продукти як перший або єдиний інгредієнт, повинні містити не менше ніж 2,2 г молочного білка на 100 ккал. На всі інші солодкі окремі види дитячого харчування вимоги пунктів 1.1 - 1.5 цього додатка не поширюються.

1.8. Додавання амінокислот повинно здійснюватися виключно в цілях поліпшення поживної цінності наявного в інших видах дитячого харчування білка і лише в пропорціях, необхідних для цієї мети.

2. Вуглеводи

Кількість загальних вуглеводів у фруктових, овочевих соках, нектарах та інших видах дитячого харчування, десертах або пудингах, виготовлених тільки з фруктів, не повинна перевищувати:

10 г/100 мл - для овочевих соків і напоїв на їх основі;

15 г/100 мл - для фруктових соків, нектарів і напоїв на їх основі;

20 г/100 мл - для страв, виготовлених з одних фруктів;

25 г/100 мл - для десертів і пудингів;

5 г/100 грам - для інших напоїв, що вироблені не на основі молока.

3. Жири

3.1. Якщо м'ясо або сир є єдиними інгредієнтами або згадані першими в назві інших видів дитячого харчування, вказаних у пункті 1.1 цього додатка, кількість загального жиру в продукті з усіх джерел не повинна перевищувати 1,4 г/100 кДж (6 г/100 ккал).

3.2. Для всіх інших видів дитячого харчування кількість загального жиру в продукті з усіх джерел не повинна перевищувати 1,1 г/100 кДж (4,5 г/100 ккал).

4. Натрій

Вміст натрію в окремих видах дитячого харчування повинен складати або не більше 48 мг/100 кДж (200 мг/100 ккал), або не більше 200 мг/100 г. Проте, якщо сир є єдиним інгредієнтом, вказаним у назві продукту, кінцевий вміст натрію в продукті не повинен перевищувати 70 мг/100 кДж (300 мг/100 ккал).

Хлористий натрій не може додаватися в інші види дитячого харчування на основі фруктів, а також у десерти, пудинги, крім тих випадків, коли це здійснюється з технологічною метою.

5. Вітаміни

5.1. Вітамін С.

У фруктовому соку, нектарі або овочевому соку кінцевий вміст вітаміну С у продукті має бути або не менше 6 мг/100 кДж (25 мг/100 ккал) або не менше 25 мг/100 г.

5.2. Вітамін А.

В овочевих соках вміст вітаміну А в продукті має бути не менше 25 мкгRE/100 кДж (100 мкгRE/100 ккал) (RE - еквіваленти ретинолу).

Заборонено додавати вітамін А в інші види дитячого харчування для дітей раннього і молодшого віку.

5.3. Вітамін D.

Заборонено додавати вітамін D в інші види дитячого харчування для дітей раннього і молодшого віку.

6. Максимальні рівні для вітамінів, мінералів і елементів у слідових кількостях у разі їх додавання

Вимоги до поживних речовин встановлюються для готових до вживання окремих видів дитячого харчування, що продаються як такі, або відновлених відповідно до інструкції виробника, окрім вимог стосовно калію і кальцію.

Таблиця 1

N з/п	Поживні речовини	Максимальні рівні на 100 ккал
1	2	3
1	Вітамін А (мкг RE)	180 ¹
2	Вітамін Е (мкг α-ТЕ)	3
3	Вітамін С (мг)	12,5/25 ² /125 ³
4	Тіамін (мг)	0,25
5	Рибофлавін (мг)	0,4
6	Ніацин (мг NE)	4,5
7	Вітамін В ₆ (мг)	0,35
8	Фолієва кислота (мкг)	50
9	Вітамін В ₁₂ (мкг)	0,35
10	Пантотенова кислота (мг)	1,5
11	Біотин (мкг)	10
12	Калій (мг)	160
13	Кальцій (мг)	80

14	Магній (мг)	40
15	Залізо (мг)	3
16	Цинк (мг)	2
17	Мідь (мкг)	40
18	Йод (мкг)	35
19	Марганець (мг)	0,6

¹ Відповідно до положень пункту 5 цього додатка.

² Максимальний рівень, що застосовується до харчових продуктів, збагачених залізом.

³ Максимальний рівень, що застосовується до харчових продуктів на основі фруктів, фруктових соків, нектарів і овочевих соків.

* Встановлені в цьому додатку вимоги до поживних речовин стосуються інших видів дитячого харчування, готових до вживання, що продаються як такі, або відновлених згідно з інструкцією виробника.

**Поживні речовини, що можуть
додаватися до окремих видів**

дитячого харчування

Додаток 12
до Гігієнічних вимог до продуктів
дитячого харчування, параметрів
безпеки та окремих показників їх
якості
(пункт 3.4)

1. Вітаміни

Таблиця 1

N з/п	Назви вітамінів	Хімічні назви
1	2	3
1	Вітамін А	Ретинол Ретинілацетат

		Ретинілпальмітат Бета-каротин
2	Вітамін D	Вітамін D ₂ (ергокальциферол) Вітамін D ₃ (колекальциферол)
3	Вітамін B ₁	Тіаміну гідрохлорид Тіаміну мононітрат
4	Вітамін B ₂	Рибофлавін Рибофлавін-5'-фосфат натрію
5	Ніацин	Нікотинамід Нікотинова кислота
6	Вітамін B ₆	Піридоксину гідрохлорид Піридоксин-5'-фосфат Піроксидину дипалмітат
7	Фолат	Фолієва кислота
8	Пантотенова кислота	D-пантотенат кальцію D-пантотенат натрію Декспантенол
9	Вітамін B ₁₂	Ціанокобаламін Гідроксикобаламін
10	Біотин	D-біотин
11	Вітамін C	L-аскорбінова кислота Натрію L-аскорбат Кальцію L-аскорбат 6-пальмітил-L-аскорбінова кислота (аскорбіл пальмітат) Калію аскорбат
12	Вітамін E	D-альфа токоферол DL-альфа токоферол D-альфа токоферолу ацетат DL-альфа токоферолу ацетат
13.	Вітамін K	Філохінон (фітоменадіон)

2. Амінокислоти

Таблиця 2

N з/п	Амінокислоти	
1	2	
1	L-аргінін	та їх гідрохлориди
2	L-цистин	
3	L-гістидин	
4	L-ізолейцин	
5	L-лейцин	
6	L-лізин	
7	L-цистеїн	
8	L-метіонін	
9	L-фенілаланін	
10	L-треонін	
11	L-триптофан	
12	L-тирозин	
13	L-валін	

3. Солі мінералів та елементи в залишкових кількостях

Таблиця 3

N з/п	Солі мінералів та елементи	
1	2	
1	Кальцій (Ca)	Кальцію карбонат Кальцію хлорид Кальцієві солі лимонної кислоти Кальцію глюконат Кальцію гліцерофосфат Кальцію лактат Кальцію оксид Кальцію гідроксид Кальцієві солі ортофосфорної кислоти
2	Магній (Mg)	Магнію карбонат Магнію хлорид Магнієві солі лимонної кислоти Магнію глюконат Магнію оксид Магнію гідроксид Магнієві солі ортофосфорної кислоти Магнію сульфат Магнію лактат Магнію гліцерофосфат
3	Залізо (Fe)	Цитрат заліза Подвійна сіль лимоннокислого заліза Глюконат заліза Лактат заліза Сульфат заліза Заліза фумарат Дифосфат заліза (пірофосфат заліза) Елементарне залізо (карбонільне + електролітичне + відновлене воднем) Заліза сахарат Дифосфат натрій заліза Карбонат заліза
4	Мідь (Cu)	Комплекс мідь-лізин Карбонат міді Цитрат міді Глюконат міді Сульфат міді
5	Йод (I)	Йодид натрію Йодид калію Йодат калію

		Йодат натрію
6	Цинк (Zn)	Цинку ацетат Цинку хлорид Цинку цитрат Цинку лактат Цинку сульфат Цинку оксид Цинку глюконат
7	Марганець (Mn)	Марганцю карбонат Марганцю хлорид Марганцю цитрат Марганцю глюконат Марганцю сульфат Марганцю гліцерофосфат
8	Калій (K)	Калію хлорид Калійні солі лимонної кислоти Калію глюконат Калію лактат Калію гліцерофосфат

4. Інші поживні речовини

Таблиця 4

N з/п	Інші поживні речовини
1	Холін
2	Хлорид холіну
3	Цитрат холіну
4	Бітарtrat холіну
5	Інозитол
6	L-карнітин

